

Svaka vlast od osnutka Lijepe naše dio ekonomista je nazivala katastrofičarima. Taj ugledni naziv mi je dodijeljen od same uspostave Lijepe naše. Vrijeme je, na žalost, pokazalo da su katastrofičari svojim promišljanima ispravno ukazivali na pogubne učinke ekonomske politike. Drugim riječima, katastrofičari su bili u pravu. Ovaj komentar, namjerno, pišem prije nego što postojeća vlast objavi promjene glede poreznog sustava. To činim samo zato jer sam za SDP previše „udesno“ a za HDZ previše „ulijevo“ orijentiran ekonomist, iako sam samo na crti povećanja blagostanja hrvatskih građana. Dobro je što mi ne osporavaju da sam ekonomist. Bar do sada.

Tržišnu državu imperativno zanima povećanje konkurentnosti vlastitog gospodarstva. U kojoj je mjeri neko gospodarstvo konkurentno najbolje pokazuje stanje na tekućem računu platne bilance. Zemlje dobitnice bilježe suficit, a zemlje gubitnice deficit. Postoje zemlje, kao što je to Lijepa naša, koje nakon krize bilježe suficit na tekućem računu platne bilance iako im gospodarstva nisu konkurentna. Komparativna prednost, u slučaju Hrvatske turizam, znatno mijenja sliku pravog stanja, iskrivljuje ju, jer se suficit ostvaruje zahvaljujući prirodnim posebnostima koje nisu rezultat razvoja nacionalnog gospodarstva. Da je tome tako najbolje se vidi, u slučaju Hrvatske, po kretanju kroničnog deficita robne razmjene s inozemstvom, deficita na računu primarnog dohotka i suficita na računu sekundarnog dohotka, kao što sam to obrazložio u nizu svojih radova.

Iz navedenog slijedi zaključak koji je, po mome mišljenju, determinirajući okvir za promjene poreznog sustava:

Porezni sustav mora povećati konkurentnost hrvatskog gospodarstva.

Da bi se to ostvarilo potrebno je smanjiti poreznu presiju izravnih poreza i to kako na rad tako i na kapital. Pri tome, svakako valja reći da je potrebno smanjiti ukupnu poreznu presiju (odnos poreznih prihoda po kriteriju podjele poreza po kriteriju vremena i domaće dodane vrijednosti)

U tom smislu predlažem:

-Â Â Â Â Â Â Â Â Smanjiti poreznu presiju na plaće na način da se poveća neoporezivi dio

dohotka, prošire porezni razredi, smanje porezne stope i ukinu prirez na dohodak.

-Â Â Â Â Â Â Â Â Povrati institut zaštitne kamate na kapital koji ima za cilj povećanje stope samofinanciranja što je samo eufemizam za povećanje kreditnog rejtinga hrvatskog gospodarstva.

Za sada ne vidim nikakve mogućnosti smanjivanja doprinosa na i od plaća jer nisu provedene nužne reforme na rashodnoj strani proračuna. Precizno doprinose je potrebno smanjiti ali njihovom smanjenju valja prethoditi reforma mirovinskog i zdravstvenog sustava.

Protivim se uvođenju poreza na neto bogatstvo iz jednostavnog razloga: Hrvatska ima nedovoljnu nacionalnu štednju koja je condicio sine qua non za potrebite investicije koje su condicio sine qua non za dinamiziranje gospodarstva. Oporezivanje bogatstva je primjereno jedino ako i samo ako odnosno društvo ima probleme u realizaciji novo dodane vrijednosti. I točka.

Porez na dodanu vrijednost nije prihvatljivo oporezivati kako zbog uspostavljenih prava proračunskih korisnika, s jedne strane, tako i zbog činjenice da porez na dodanu vrijednost nije ništa drugo nego renta na domaće tržište u okviru jedinstvenog EU tržišta, s druge strane.

Očekujem najavu preispitivanja postojećeg sustava trošarina na način da se povećaju porezni prihodi koji neće dovesti u pitanje rast gospodarstva.

Istovremeno, kako bi se poduzetnici podržali u svojim investicijskim aktivnostima, potrebno je jasno programirati smanjenje porezne presije na 30% BDP-a.

Lokalnu upravu i samoupravu osposobiti, preraspodjelom prikupljenih poreznih prihoda, kako bi odgovarala za svoj i ukupni razvoj Lijepe naše. Ne treba gubiti iz vida da su upravo gradovi i županije, u tržišnom modelu privređivanja, pravi pokretači razvoja gospodarstva.

Porezne promjene za koje se zalažem

Autor Guste Santini

Nedjelja, 22 Srpanj 2018 09:44

Zaključno moji prijedlozi su na crti najavljenog uvođenja eura. Međutim, iako odustanemo od uvođenja eura predložene promjene su nužne kako bi se povećala konkurentnost gospodarstva.